

Tetradka.bg

МЕТОД НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Превю · оценка на темата · стратегия за актуализиране

Реферат · СУ „Св. Климент Охридски“, Философски факултет

Оригинал: 18 страници · София, 2010 г. · лични данни на автора — заличени

Превю: юли 2026 г. · tetradka.bg

Съдържание на превюто

1. Тематична карта на оригиналната разработка	2
2. Оригинал — първите три страници	3-5
3. Положителни страни и оценка на темата	6
4. Стратегия за актуализиране (2010 → 2026)	7
5. Примерни промптове за актуализация с AI	8
6. Поръчай пълната актуализация — QR	9

Тематична карта на оригинала

Разработката е структурирана в шест раздела (А-Е); номерата сочат реалните страници в документа.

Увод: икономическият подход към предмета и метода на счетоводството	2
А) Същност и елементи на счетоводния метод	2-6
Б) Балансово обобщаване. Счетоводен баланс (видове баланси)	7-9
В) Система счетоводни сметки. Двойно записване по сметките	10-11
Г) Способ на двойното записване по счетоводни сметки	12-13
Д) Документиране на стопанските операции и документооборот	13-14
Е) Инвентаризация — същност и значение; изводи	14-18
Използвана литература (Душанов, Трифонов)	18

**СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ.
КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ”**

Философски факултет

РЕФЕРАТ

НА ТЕМА:

МЕТОД НА СЧЕТОВОДСТВОТО

Изготвил: (лични данни, заличени от tetradka.bg)

**2010
гр. София**

Икономическият подход при изясняване на предмета и метода на счетоводството е с най-големи традиции и постижения. Централните теми за разработване в счетоводната теория са тези за нейния предмет и **метод**. Те се разработват на основата на определена икономическа теория за стойността. Изясняването на счетоводния метод в исторически аспект е обект на множество публикации. В условията на преминаването към пазарно стопанство въпросът за счетоводния метод отново е обект на теоритично преосмисляне и по-нататъшно развитие. В световната счетоводна литература понятието „метод на счетоводното изследване” има различно и широко разбиране и съдържание. Общото е обаче, че методът на счетоводството се дефинира като съвкупност от изследователски способности за изучаване на стопанските процеси на микроикономическо равнище, на обективните връзки и зависимости в непрекъснатия кръгооборот на стойността.

Разработването на счетоводната теория от позициите на методологичната икономическа наука се състои в рационалното използване на теориите, категориите и методите, създадени в теорията на икономиката, които в своето единство формират методологичното икономическо знание. Това се отнася преди всичко за изясняването на същността на основните обекти на изучаване от счетоводната теория, а именно за предмета и **метода** на счетоводната наука. Тяхното възможно най-точно формулиране и теоритично изясняване позволява правилно да се решат допълнителните въпроси в условията на научно-технически прогрес и да се дефинира познавателното значение на счетоводната наука, респективно нейният научен потенциал за опознаване на действителността, както и сферата на нейното приложение.

А) Същност и елементи на счетоводния метод

Възникването на счетоводната наука в условията на търговско-лихварския капитализъм е исторически закономерно явление. То се предпоставя от социалната необходимост на епохата за прилагането на стройна система за опознаване на стопанската действителност. Това се извършва по пътя на теоритичния анализ и синтез, като се измерва стойността на икономическите процеси. Така счетоводството е първата форма на научното икономическо изследване. Това е признание, че е разполагало с определени способности за изучаване на действителността, които постепенно са се усъвършенствали и са оформили неговия метод за изследване на стойността.

Икономическото знание в счетоводна форма се е утвърдило през вековете благодарение на създадените базови способности за счетоводно изучаване. Тяхната особеност е предпоставена от същността на предмета на счетоводството, т.е. от неговата стойностна природа. Двойствената същност на счетоводните обекти (стопанските ресурси като потребителни и разменни стойности) е заложена в основата на изследователските способности, които счетоводството прилага. Те прецизират същността и спецификата на счетоводното изследване в сравнение с други икономически дисциплини. Тези базови способности са:

- двойствен анализ по счетоводните сметки на динамичното състояние на счетоводните обекти под влияние на извършваните операции (сделки);
- балансово обобщаване на съвкупните счетоводни обекти в тяхната взаимна връзка и обусловеност в статично състояние.

В условията на одържавенат икономика у нас бяха обосновани 4 двойки елементи на счетоводния метод. Характерно за елементите на счетоводния метод е, че те са два по два тясно и взаимно свързани. Това обстоятелство обаче, не изключва връзката им с останалите елементи. Осемте основни елемента са именно: балансово обобщаване и счетоводен баланс, система от счетоводни сметки и двустранно отразяване на стопанските операции в системата на счетоводните сметки, документиране и инвентаризиране, оценяване и калкулиране, сводиране на отчетните данни (сводка на счетоводната информация).

Базовият способ на счетоводното изследване е двойственото изследване на операциите по сметки, т.нар. Италиански метод, първоначално описан от проф. Лука Пачиоли. Балансовият и другите способности на счетоводното изучаване на стопанския живот са създадени по-късно. Това е извършвано в съответствие с развитието на производителните сили, необходимостта от счетоводни данни за тяхното управление. Вазглеждането на метода на счетоводството като исторически обусловен процес е характерно за българската счетоводна теория. От началото на 90-те години се призна незавършеността на този въпрос. Л. Петров отбелязва: "Съдържанието на частния метод на счетоводството е исторически обусловено. То се е формирало в продължение на много години. Отделните елементи са били включвани последователно в зависимост от степента на развитие на производителните сили и на производствените отношения и са удовлетворявали появили се управленски потребности. Сега изградената система от

Положителни страни

- „вечнозелена“ теоретична тема — методът на счетоводството (документиране, инвентаризация, оценка, калкулация, сметки, двойно записване, балансово обобщаване, отчетност) е фундамент, който не остарява с нормативните промени;
- пълно и систематично покритие: всичките елементи на метода са разгледани в обособени раздели (А–Е) с ясна вътрешна логика;
- задълбочен теоретичен анализ с исторически контекст — от възникването на счетоводната наука до съвременните ѝ измерения;
- стъпва на класически академични източници (проф. Душанов, доц. Трифонов) — канонът по обща теория на счетоводството;
- солиден обем (18 стр.) — готова основа за изпитна подготовка по „Обща теория на счетоводството“ и за надграждане към курсова работа;
- видовете баланси и правилата за двойното записване са обяснени учебнически ясно — най-търсеното от студентите съдържание по тази дисциплина.

Оценка на темата

Критерий	Оценка	Коментар
Актуалност	7/10	Теоретичното ядро е валидно и днес; остарели са само терминологичните препратки (стар ЗСч, „преминаване към пазарно стопанство“) и липсват е-документите и еврото.
Структура и логика	7/10	Ясни раздели А–Е, но без титулно съдържание, обособен увод и заключение.
Дълбочина по същество	8/10	Сериозен теоретичен анализ, над средното ниво за реферат.
Източници и научен апарат	5/10	Само два източника, без години на изданията и без цитиране под линия.
Език и техническо оформление	5/10	Правописни грешки („изсторически“, „теоритично“); неравномерно форматиране.

Обща оценка: 6/10 · потенциал след актуализация: 8–9/10. За разлика от нормативно обвързаните теми, тук актуализацията е лека — освежаване, а не пренаписване.

Стратегия за актуализиране (2010 → 2026)

1. Терминологично освежаване по действащия ЗСч (2016 г.)

Препратките към стария Закон за счетоводството се актуализират: компоненти на ГФО, категории предприятия, изисквания към счетоводните документи по чл. 6.

2. Документирането днес е електронно

Разделът за документиране и документооборот се допълва с електронните документи и подписи (ЗЕДЕУУ), е-фактурирането и автоматизирания документооборот — най-голямата реална промяна в метода от 2010 г. насам.

3. Връзка с Концептуалната рамка на МСФО

Добавя се съпоставка между класическите елементи на метода и качествените характеристики на финансовата информация по Концептуалната рамка (2018 г.) — това вдига реферата до съвременното академично ниво.

4. Инвентаризацията по действащите правила

Раздел Е се съобразява с чл. 28 от ЗСч (задължителна периодичност) и съвременните практики — баркод/RFID инвентаризация, складов софтуер.

5. Еврот от 1.1.2026 г.

Примерите за оценка, калкулация и баланс се представят в евро; добавя се бележка за превалутирането на съпоставимите данни.

6. Академичен апарат

Добавят се титулно съдържание, обособени увод и заключение, цитиране под линия и разширена библиография (5–8 източника, вкл. след 2020 г.); коригират се правописните грешки.

Примерни промптове за актуализация с AI

Готови за копиране; давайете оригиналния текст като прикачен файл.

Промпт 1 · Терминологична ревизия

Прикачвам реферат „Метод на счетоводството“ от 2010 г. Прегледай го спрямо действащия Закон за счетоводството (2016 г., с измененията към 2026 г.) и списък: кои термини, препратки и твърдения са остарели и с какво точно да се заменят. Не пипай теоретичното ядро.

Промпт 2 · Електронно документиране

Разшири раздела „Документиране на стопанските операции и документооборот“ с електронните документи: ЗЕДЕУУ, квалифициран електронен подпис, е-фактуриране и автоматизиран документооборот. Запази стила на изложението и добави препратки към действащата уредба.

Промпт 3 · Концептуална рамка

Добави нов раздел, който съпоставя елементите на счетоводния метод с качествените характеристики на полезната финансова информация по Концептуалната рамка на МСФО (2018 г.): уместност, вярно представяне, съпоставимост, проверимост, навременност, разбираемост.

Промпт 4 · Примери в евро

Добави по един кратък числов пример към разделите за оценка, калкулация, двойно записване и счетоводен баланс – в евро (България е в еврозоната от 1.1.2026 г.). Примерите да са свързани в една обща стопанска ситуация на едно и също предприятие.

Промпт 5 · Академично оформление

Оформи реферата академично: титулна страница (без лични данни), съдържание, увод с цел и задачи, заключение, бележки под линия и библиография по БДС/АРА с 6–8 актуални източника. Кorigирай правописните и стилистичните грешки в целия текст.

Хареса ли ти превюто?

Сканирай кода и поръчай пълната актуализация на разработката

tetradka.bg

Довери се на специалистите